

Ukmergės socialinių paslaugų centras, Deltuvos g. 19, LT-20127, Ukmergė, kodas 300123034, ekonominės veiklos rūšis 86.90, 88.10, 88.91, 87.90, 85.5, 52.21, 82.1.

PSICHOSOCIALINIŲ RIZIKOS VEIKSNIŲ ĮVERTINIMO KORTELĖ

2025 m. kovo 4 d.

(kortelės užpildymo data)

Profesinės rizikos vertinimo objektas: Ukmergės socialinių paslaugų centras, įstaigos darbuotojai

Darbuotojų skė. -86.

Tyrimė dalyvavusių darbuotojų skaičius – 86.

Psichosocialiniai profesinės rizikos veiksniai	Teisės aktas, apibrėžiantis veiksnio dydį	Rizikos dydis	Rizikos priimtumas	Papildomų rizikos šalinimo ir/ar mažinimo priemonių poreikis
Darbo reikalavimai	Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-669/A1-241 „Dėl profesinės rizikos veiksnių tyrimo metodinių nurodymų“, Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-457/V-961 patvirtintais „Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais“	Labai maža rizika	Priimtina	Išvadas ir rekomendacijas žiūrėti psichosocialinių rizikos veiksnių tyrimo protokole.
Darbo organizavimas		Labai maža rizika	Priimtina	
Darbo sąlygos		Labai maža rizika	Priimtina	
Darbo turinys		Labai maža rizika	Priimtina	
Santykiai		Labai maža rizika	Priimtina	

Kortelę užpildė: profesinės rizikos veiksnių vertinimo tyrėjas Lina Kazokienė

Darbdavys:
Ukmergės socialinių paslaugų centro direktorė
Kristina Karpovienė

Ukmergės socialinių paslaugų centro psichosocialinių rizikos veiksnių tyrimo ataskaita

2025 m. kovo 5 d.

Ukmergė

Profesinės rizikos vertinimas atliktas vadovaujantis:

Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-669/A1-241 „Dėl profesinės rizikos veiksnių tyrimo metodinių nurodymų“,

Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-457/V-961 patvirtintais „Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais“,

Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu,

Lietuvai pritaikytais Jungtinės Karalystės Saugos ir sveikatos agentūros standartais,

Psichosocialinių rizikos veiksnių ir streso darbe vertinimo rekomendacijomis,

<https://www.vdi.lt/AtmUploads/PsichosocialiniaiRizikosVeiksniaiStresoDarbeVertinimoRekomendacijos.pdf>,

Vyresnio amžiaus žmonių ilgesnio dalyvavimo darbo rinkoje prielaidos (metodinės rekomendacijos). Prieiga per internetą:

https://www.hi.lt/uploads/Products/product_36/Rekomendacijos_Vyresnio_amziaus_darbuotojai_A4_WEB.pdf

Ozcinar B. ir kt., How Employee Well-being Mediates the Relationship between Employee Experience and Work Engagement? 2024, Volume 16, Issue 3, pages: 352-374 Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.18662/rrem/16.3/897>.

Sąvokos

Psichosocialinis veiksnys – veiksnys, kuris dėl darbo sąlygų, darbo reikalavimų, darbo organizavimo, darbo turinio, darbuotojų tarpusavio ar darbdavio ir darbuotojo tarpusavio santykių sukelia darbuotojui stresą.

Stresas darbe – darbuotojo reakcija į nepalankius darbo sąlygų, darbo reikalavimų, darbo organizavimo, darbo turinio, darbuotojų tarpusavio santykių ir (ar) santykių su darbdaviu ir (ar) trečiaisiais asmenimis psichosocialinius veiksnius.

Nepriimtina rizika – rizika, su kuria negalima taikstyti, nesvarbu, kokia būtų su ja susijusios veiklos nauda.

Toleruotina rizika – rizika, su kuria galima taikstyti, jei įdiegiamos rizikos prevencijos priemonės rizikai sumažinti iki praktiškai įmanomo dydžio, tai yra iki tokio dydžio, kai galima įrodyti, kad tolesnio rizikos mažinimo sąnaudos (išreikštos laiko sąnaudomis, pinigais ir (arba) darbo apimtimi) būtų neproporcingos, palyginti su pasiekama nauda.

Priimtina rizika – rizika, kuri laikoma nereikšminga arba tampa nereikšminga taikant prevencijos priemones.

Rizikos vertinimas – procesas, kurio metu identifikuojami pavojai ir rizikos veiksniai, galimas jų sukeltos žalos sveikatai sunkumas ir žalos pasireiškimo tikimybė, atsižvelgiant į taikomas apsaugos priemones, nustatomas rizikos dydis bei priimamas sprendimas (įvertinimas) dėl rizikos priimtumo, t. y. nusprendžiama, ar rizika yra priimtina, toleruotina ar nepriimtina, ir prevencinių priemonių taikymo.

SPC- Ukmergės socialinių paslaugų centras.

Tyrimo metodika

Tyrimui atlikti naudota anoniminė, anketinė apklausa, kuri buvo pateikta elektroniniu būdu. Tyrime dalyvavo 86 respondentai. Apklausai atlikti buvo naudojamas dviejų dalių klausimynas: pirmoji dalis skirta demografiniams tiriamųjų duomenims išsiaiškinti (pirmieji klausimai). Vienas iš klausimų skirtas išsiaiškinti, kuriame įstaigos skyriuje dirba respondentas. Atsižvelgiant į tai, kad skirtingų skyrių specialistai dirba su skirtingomis paslaugų gavėjų grupėmis ir atlieka skirtingas darbo funkcijas, jų tiesioginiai vadovai yra skirtingi, šie duomenys leidžia efektyviau identifikuoti galimas problemines ar stiprintinas sritis ir pasiūlyti tikslesnes rekomendacijas.

Antroji dalis (pagrindinė) skirta įvertinti psichosocialinių rizikos veiksnių raišką. Antroji klausimyno dalis sudaryta iš kelių potemių, į kurias įeina klausimai apie:

- **darbo sąlygas;**
- **darbo reikalavimus** (darbo krūvis, darbo tempas, darbui atlikti skiriamas laikas, darbo terminai, atsakomybė, emociniai reikalavimai, darbuotojų sugebėjimų ar galimybių ir reikalavimų atlikti darbą atitikimas);
- **darbo organizavimą** (darbo laiko trukmė, darbo vaidmens, darbo atlygio ypatumai, saugumas dėl darbo, mokymų užtikrinimas, karjeros galimybės, izoliacija, pokyčių valdymo ypatumai, darbo ir asmeninio gyvenimo derinimo galimybės);
- **darbo turinį** (įtaka darbo procesui ir rezultatui, darbo monotonija, darbo prasmingumas);
- **darbuotojų tarpusavio santykius ir santykius su tiesioginiu vadovu.**

Paskutiniu klausimu prašoma darbuotojų pateikti siūlymų darbo aplinkos gerinimui.

Iš viso klausimyną sudaro 47 klausimai. Diagnostiniai klausimai sudaryti pasitelkiant 4 lygių Likert skalę.

Tyrimo tikslas – atskleisti psichosocialinių veiksnių raišką Centro darbuotojams.

Tyrimo objektas - psichosocialinių veiksnių raiška.

Vertinimo metodika

Psichosocialinių rizikos veiksnių rizika nustatoma atsižvelgiant į galimas pasekmes darbuotojų sveikatai, vadovaujantis Profesinės rizikos vertinimo bendrųjų nuostatų 1 priedo vertinimo kriterijais. Profesinės rizikos vertinimas priklauso nuo atskirų veiksnių pasireiškimo tikimybės. Taip pat atsižvelgiama į tai, kaip rizikos veiksniai veikia atskirus darbuotojus, kurie priklauso pažeidžiamoms grupėms, pvz., tokioms kaip nauji arba nepatyrę darbuotojai. Rizikos priimtimumo nustatymo schema pateikiama 1 lentelėje.

Rizikos priimtumo nustatymo schema (Profesinės rizikos vertinimo bendrieji nuostatai, 2012 m. spalio 25 d. Nr. A1-457/V-961)

Rizikos dydis	Rizikos priimtumas
Labai maža rizika	Priimtina
Maža rizika	Toleruotina
Vidutinė rizika	
Didelė rizika	
Labai didelė rizika	Nepriimtina

Priimtina rizika laikoma tuomet, kai vidutinis bendras vertinimas nėra mažesnis nei 2,7 (2,7 ir daugiau).

Toleruotina rizika laikoma tuomet, kai vidutinis bendras vertinimas mažiau nei 2,7 ,

nepriimtina rizika laikoma tuomet, kai vidutinis bendras vertinimas mažiau nei 2.

2 lentelė

Rezultatų vertinimo kodavimo paaiškinimas

Skiriami vertinimo balai	Veiksnių pasireiškimo dažnis	Pritarimas teiginiui
4	Visada	Sutinku
3	Dažniausiai	Iš dalies sutinku
2	Retai	Iš dalies nesutinku
1	Niekada	Nesutinku

DEMOGRAFINIAI DALYVIŲ DUOMENYS

Tyrimo dalyvavo 6 vyrai ir 80 moterų. Vertinant pagal amžių 2 respondentai buvo iki 29 metų, turintys iki 2 metų profesinio darbo patirtį. Daugiausia iš dalyvavusių – 50 metų ir daugiau (žr. 1 pav.). Nauji darbuotojai (dirbantys iki 2 metų) sudarė 40,7 proc. visos apklaustųjų imties, nuo 2 iki 5 metų turintys profesinio darbo patirtį įstaigoje sudarė 26,74 proc. Šioje grupėje dominuoja darbuotojai 50 ir daugiau metų amžiaus. Grafinis pasiskirstymas pateikiamas 3 paveiksle.

1 Pav. Respondentų pasiskirstymas pagal amžių (N =86)

Respondentų priskyrimas amžiaus kategorijai gali būti svarbus tuo klausimu, jei analizuojant konkrečius atsakymus išryškėtų tam tikra tendencija, pvz., kad jaunesni darbuotojai susiduria su konkrečiais sunkumais skirtingai nei vyresni. Arba priešingai - linkę greičiau spręsti konkretaus pobūdžio situacijas ir pan. Bendra informacija apibūdina įstaigoje dirbančių kontingentą ir leidžia daryti tam tikras prielaidas. Metams bėgant tobulėja žmogaus mąstymas, didėja patirtis, kaupiamos ekspertinės žinios ir išmintis. Tiek jauni, tiek vyresnio amžiaus darbuotojai nėra vienalytė grupė, tarp tos pačios amžiaus grupės asmenų gali būti esminių skirtumų. Vyresni darbuotojai paprastai jautriau reaguoja į kenksmingus darbo aplinkos veiksnius, jie greičiau pavargsta ir sunkiau atsigauna po darbo. Didžioji dauguma profesinių ligų diagnozuojama būtent vyresnio amžiaus darbuotojams, dažniau vyrams nei moterims (žr. 2 pav.).

Amžiaus grupės (m.)	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65+
Nustatytos profesinės ligos (%)	0,6	0,3	6,0	5,4	11,1	21,6	44,7	10,2

59,8 % jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos	27 % apdirbamojoje gamyboje
20,4 % ausies ir speninės ataugos ligos	20,7 % statybų
17,7 % nervų sistemos ligos	12,9 % transporto ir saugojimo sektoriuose

Profesinių ligų registro duomenys, 2020 m.

2 Pav. Profesinių ligų paplitimas pagal amžių ir profesinės veiklos sritį (Metodinės rekomendacijos parengtos vykdant Higienos instituto 2021 m. veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. V-836, 2.3 priemonę „Vykdyti vyresnio amžiaus žmonių galimybių dalyvauti ir dalyvavimą darbo rinkoje prognozuojančių veiksmų tyrimo 2021 m. priemonės“, 2021 m.)

Siekdami stiprinti darbuotojų profesinę sveikatą, darbo saugos ir sveikatos ekspertai ir mokslininkai rekomenduoja rūpintis sveikatos priežiūra ir jos stiprinimu viso profesinio gyvenimo metu, ne tik priešpensinio ir pensinio amžiaus laikotarpiu.

3 Pav. Respondentų pasiskirstymas pagal profesinio darbo patirtį (N =86)

Iš diagramos matyti, kad įstaigoje dirba nemaža dalis darbuotojų, kurių profesinio darbo patirtis iki 2 metų. Tai reiškia, kad įstaigai svarbūs šių darbuotojų socializacijos ir apmokymo klausimai.

PADALINYS: ADMINISTRACIJA

Apibendrinti tyrimo rezultatai rodo, kad administracijoje dirba vien moterys, kurių profesinio darbo patirtis prasideda nuo 2 metų, kas reiškia, jog naujų darbuotojų, kuriems reikalingas adaptacinis periodas nėra. 80 proc. administracijos darbuotojų yra 30 - 49 metų amžiaus.

Darbo reikalavimus apibūdina keletas klausimų. Jų atsakymų pasiskirstymas pateikiamas 3 lentelėje.

3 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo reikalavimai)

Skirtingos žmonių grupės (skirtingų SPC centro padalinių, institucijų atstovai) darbe iš manęs reikalauja atlikti suderinamus dalykus	Resp. skč.	Proc. (kai N=5)
Visada	2	40
Dažniausiai	2	40
Retai	0	0
Niekada	1	20
Man pavedamų užduočių terminai yra realūs		
Visada	3	60
Dažniausiai	2	40
Retai	0	0
Niekada	0	0
Man skirtas darbo užduotis spėju įvykdyti laiku		

Visada	3	60
Dažniausiai	2	40
Retai	0	0
Niekada	0	0
Savo darbo intensyvumą galiu reguliuoti		
Visada	0	0
Dažniausiai	4	80
Retai	1	20
Niekada	0	0
Iš vadovų gaunu aiškias ir suprantamas užduotis		
Visada	5	100
Dažniausiai	0	0
Retai	0	0
Niekada	0	0
Manu, kad šioje įstaigoje darbuotojai turi galimybes tobulinti savo profesinius įgūdžius		
Sutinku	4	80
Iš dalies sutinku	1	20
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Į mano prašymus dėl darbo grafiko atsižvelgiama arba pateikiami paaiškinimai, alternatyvūs siūlymai		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Šioje kategorijoje respondentai išreiškė aiškius sutikimus dėl daugelio klausimų. Iš atsakymų galima spręsti, kad skyriuje yra subalansuotas darbo krūvis, darbuotojai gauna suprantamas užduotis ir gali jas tinkamai įvykdyti.

Darbo reikalavimų psichosocialinių rizikos veiksnių vertinimas pateikiamas 4 lentelėje.

4 lentelė

Darbo reikalavimus apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Reikalavimų, galimybių atlikti darbą atitikimas	3	Labai maža rizika	priimtina
Darbai atlikti skiriamas laikas	3,6	Labai maža rizika	priimtina
Darbo krūvis	3,6	Labai maža rizika	priimtina
Darbo tempas	2,8	Labai maža rizika	priimtina
Vaidmens aiškumas	4	Labai maža rizika	priimtina

Mokymosi galimybių sudarymas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Įsitraukimas	4	Labai maža rizika	priimtina

Aukščiausius vertinimus surinko vaidmens aiškumas ir darbuotojų įsitraukimas. Vadinasi, darbo krūvis, darbui atlikti skirtas laikas yra paskirstomi tinkamai, darbuotojai turi sąlygas tobulėti, supranta ir yra pasirengę įgyvendinti jiems formuluojamas užduotis.

Gauti rezultatai rodo, kad skyriuje yra dermė tarp profesinių reikalavimų ir iššūkių bei išteklių. Susisteminti rezultatai rodo priimtina rizikos lygį.

Darbo sąlygas apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 9, 11,12,15 klausimai. Atsakymų pasiskirstymas pateikiamas 5 lentelėje.

5 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo sąlygos)

Jaučiu, kad keitimasis pamainomis yra tolygus, kiek tai leidžia darbo specifika	Resp. skč.	Proc. (kai N=5)
Visada		
Dažniausiai		
Retai		
Niekada		Nurodyta, kad neaktualu
Darbuotojai supažindinti ir apmokyti, kaip elgtis užpuolimo, vagystės, sveikatos sutrikdymo atveju		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš jaučiu, kad darbdavys rūpinasi darbuotojų saugumu darbo vietoje		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Savo darbui atlikti turiu reikiamas priemones		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Respondentų atsakymai rodo, kad darbdavys rūpinasi darbuotojų saugumu darbo vietoje, darbuotojams suteikiamos reikiamos darbui atlikti priemonė. Šioje kategorijoje išskirtinai identifiкуotas aukščiausio lygio pritarimas visiems teiginiams apibrėžiantiems darbo sąlygas.

Darbo sąlygų psichosocialinių veiksnių rizikos reikšimosi lygiai pateikiami 6 lentelėje.

Darbo sąlygas apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	balo vidurkis	rizikos dydžio vertinimas	rizika
-			
Igūdžiai smurto prevencijai	4	Labai maža rizika	priimtina
Darbo sauga	4	Labai maža rizika	priimtina
Aprūpinimas priemonėmis	4	Labai maža rizika	priimtina

Respondentai išreiškia dominuojantį sutikimą į palankias darbo sąlygas. Darbo sąlygas apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizika yra priimtina.

Darbo turinį apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 16,17,19,20,21, 22, 25 klausimai. Apibendrinti atsakymai pateikiami 7 lentelėje.

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo turinys)

Galiu pasirinkti, kaip atlikti savo darbą	Resp. skč.	Proc. (kai N=5)
Sutinku	4	80
Iš dalies sutinku	1	20
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Galiu nuspręsti, kada daryti pertraukas		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Darbuotojų pasiūlymai, iniciatyvos vertinamos rimtai		
Sutinku	4	80
Iš dalies sutinku	1	20
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Galiu pasirinkti užduočių atlikimo darbo metodus		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Aš esu patenkinta (-as) dėl savo atliekamo darbo pobūdžio		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš turiu pasirinkimą nuspręsti, ką man daryti darbe (pvz., kokia bus mano darbotvarkė)		
Sutinku	4	80
Iš dalies sutinku	1	20
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Mano darbas suteikia prasmės ir tikslo jausmą		
Sutinku	4	80
Iš dalies sutinku	1	20
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Darbo turinys, kaip gerovę skatinanti priemonė siejama su darbuotojų galimybėmis spręsti su darbu susijusius klausimus, ištraukti į darbinius procesus ir jausti prasmę atliekant savo funkcijas. Darbuotojams suteikiant didesnes galimybes kontroliuoti savo darbą teigiamai veikiama jų psichologinė sveikata, didėja pasitenkinimas savo darbu. Paminėtina, kad darbuotojai jaučia prasmę dirbdami savo darbą, kas leidžia manyti, kad jie turi erdvės savirealizacijai.

Darbo turinio psichosocialinių veiksnių rizikos reiškimosi lygiai pateikiami 8 lentelėje.

8 lentelė

Darbo turinį apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Įtaka darbo procesui	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Galimybė kontroliuoti savo darbą	4	Labai maža rizika	priimtina
Iniciatyvų palaikymas ir skatinimas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Darbo dinamiškumas	4	Labai maža rizika	priimtina
Išitraukimas	4	Labai maža rizika	priimtina
Sprendimų laisvė	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Darbo prasmė	3,8	Labai maža rizika	priimtina

Aukštas balo vidurkis rodo tinkamą praktiką administracijoje, sudarančią prielaidas ne tik darbo dinamikai, bet ir darbuotojų atsakomybės prisiėmimui. Šios kategorijos veiksniai yra tinkamai suderinti ir veikia kaip profesinio perdegimo prevencija. Šioje kategorijoje rizika yra priimtina.

Darbo organizavimą apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 18, 23, 24, 26, 27 klausimai (žr. 9 lent.).

9 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo organizavimas)

Turiu galimybes derinti darbą ir kitus asmens įsipareigojimus (pvz., šeimos, mokslo ir pan.)	Resp. skč.	Proc. (kai N=5)
Sutinku	3	60
Iš dalies sutinku	2	40
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Manau, kad darbuotojai aiškiai supranta savo vaidmenį siekiant įstaigos tikslų		
Sutinku	2	40
Iš dalies sutinku	3	60
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Manau, kad ir po 2-jų metų dirbsiu šioje įstaigoje		
Sutinku	4	80
Iš dalies sutinku	1	20
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Manau, kad įstaiga suteikia pakankamai paskatų ir galimybių, leidžiančių darbuotojams augti ir tobulėti		
Sutinku	4	80
Iš dalies sutinku	1	20
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš didžiuojuosi savo darbu		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Tinkamas darbų organizavimas, teisingumo principų laikymasis, galimybės derinti darbą ir asmeninį gyvenimą – skatina dirbančių žmonių gerovę ne tik darbe, bet ir gyvenime už darbo ribų. Šie veiksniai yra itin svarbūs sveikos darbo vietos išlaikymui, o kartu ir darbuotojų gerovės kūrimui. Sveikai darbo vietai kurti būtinos sąmoningos, sistemingos ir bendradarbiavimu pagrįstos pastangos, kuriomis siekiama didinti darbuotojų gerovę ir produktyvumą. Šios kategorijos veiksnių vertinimas išsiskiria aukštu pritarimo balu.

Darbo organizavimo psichosocialinės rizikos vertinimas pateikiamas 10 lentelėje.

10 lentelė

Darbo organizavimą apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Darbo ir asmeninio gyvenimo dermė	3,6	Labai maža rizika	priimtina
Informuotumas	3,4	Labai maža rizika	priimtina
Susitelkimas į karjerą	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Vadovavimo kokybė	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Pagarba	4	Labai maža rizika	priimtina

Darbo organizavimo psichosocialinių veiksnių rizika yra priimtina.

Darbuotojų santykius su kolegomis apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 28,29, 30,31,32,33,34,35,36,37,38,40 klausimai (žr. 11 lent.).

11 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (santykiai su kolegomis)

Šią organizaciją matau kaip bendruomenę, kurios dalis esu ir aš	Resp. skč.	Proc. (kai N=5)
Sutinku	3	60
Iš dalies sutinku	2	40
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Darbuotojams padėkojama už gerai atliktą darbą		
Sutinku	4	80
Iš dalies sutinku	1	20
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Darbuotojai darbo vietose nesijaučia vieniši – visuomet gali pabendrauti su kolegomis		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Sulaukiu palaikymo atlikdamas emociškai sunkias užduotis		

Visada	3	60
Dažniausiai	2	40
Retai	0	0
Niekada	0	0
Prireikęs pagalbos, galiu kreiptis į kolegas		
Visada	4	80
Dažniausiai	1	20
Retai	0	0
Niekada	0	0
Kolegos su manimi elgiasi draugiškai		
Visada	4	80
Dažniausiai	1	20
Retai	0	0
Niekada	0	0
Kaip prireikia, jaučiu savo skyriaus kolegų moralinį palaikymą		
Visada	5	100
Dažniausiai	0	0
Retai	0	0
Niekada	0	0
Jei darbinės užduotys pasidaro sudėtingos, man padeda kolegos		
Visada	3	60
Dažniausiai	2	40
Retai	0	0
Niekada	0	0
Mano kolegos gerai sutaria		
Sutinku	2	40
Iš dalies sutinku	3	60
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Kolegos darbe elgiasi pagarbiai ir etiškai		
Sutinku	3	60
Iš dalies sutinku	2	40
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Su savo kolegomis aš visada elgiuosi dalykiškai ir pagarbiai		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Savo skyriuje jaučiuosi pilnaverte komandos dalimi		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0

Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Respondentai savo pastangas kuriant santykius su kolegomis vertina teigiamai, jaučiasi pilnaverčiais savo įstaigoje (100 proc.). Taip pat sutinka, kad esant poreikiui sulaukia pagalbos, gali kolegomis pasikliauti.

Darbuotojų santykių su kolegomis psichosocialinės rizikos vertinimas pateikiamas 12 lentelėje.

12 lentelė

Darbuotojų santykius su kolegomis apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Įstaigos darbuotojų komandiškumas	3,6	Labai maža rizika	priimtina
Mandagumas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Vidinis atvirumas	4	Labai maža rizika	priimtina
Socialinė parama	3,6	Labai maža rizika	priimtina
Bendrystė	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Emocinis įsipareigojimas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Pasitikėjimas bendradarbiais	4	Labai maža rizika	priimtina
Dalinimasis patirtimi	3,6	Labai maža rizika	priimtina
Pozityvus bendravimas	3,4	Labai maža rizika	priimtina
Etiškas kolegų elgesys	3,6	Labai maža rizika	priimtina
Mano pastangos santykių palaikyme	4	Labai maža rizika	priimtina
Skyriaus darbuotojų komandiškumas	4	Labai maža rizika	priimtina

Darbo santykių su kolegomis apibūdinančius veiksnių vertinimas rodo, kad rizika priimtina.

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančius veiksniai ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46 klausimai (žr. 13 lent).

13 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (santykiai su vadovais)

Aš esu patenkintas įstaigoje teikiamomis naudomis	Resp. skč.	Proc. (kai N=5)
Sutinku	4	80
Iš dalies sutinku	1	20
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Reikiamu momentu darbuotojai jaučia vedėjo palaikymą ir paramą		

Visada	5	100
Dažniausiai	0	0
Retai	0	0
Niekada	0	0
Nesijaučiu vieniška (-as), nes žinau, kad galiu kreiptis į savo tiesioginį vadovą patarimo		
Visada	5	100
Dažniausiai	0	0
Retai	0	0
Niekada	0	0
Kai prireikia, jaučiu vedėjo padaršinimą		
Visada	5	100
Dažniausiai	0	0
Retai	0	0
Niekada	0	0
Kilusios problemos tarp darbuotojų ir vedėjo visuomet būna išspręstos iki galo		
Visada	4	80
Dažniausiai	1	20
Retai	0	0
Niekada	0	0
Vedėjas skatina darbuotojų iniciatyvumą ir savarankiškumą		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Darbe iš vedėjo aš sulaukiu grįžtamojo ryšio		
Sutinku	5	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Atsakymų pasiskirstymas rodo vadovybės pakankamai aukštą įsitraukimo į problemų sprendimą, darbuotojų palaikymą lygį.

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas pateikiamas 14 lent.

14 lentelė

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Darbdavio įsitraukimas kuriant darbo gerovę	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo palaikymas	4	Labai maža rizika	priimtina

Tiesioginio vadovo atvirumas	4	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo įsitraukimas	4	Labai maža rizika	priimtina
Konfliktų valdymo praktika	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo lyderystė	4	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo komunikacija	4	Labai maža rizika	priimtina

Rizikos reikšimosi lygis priimtinas.

15 lentelė

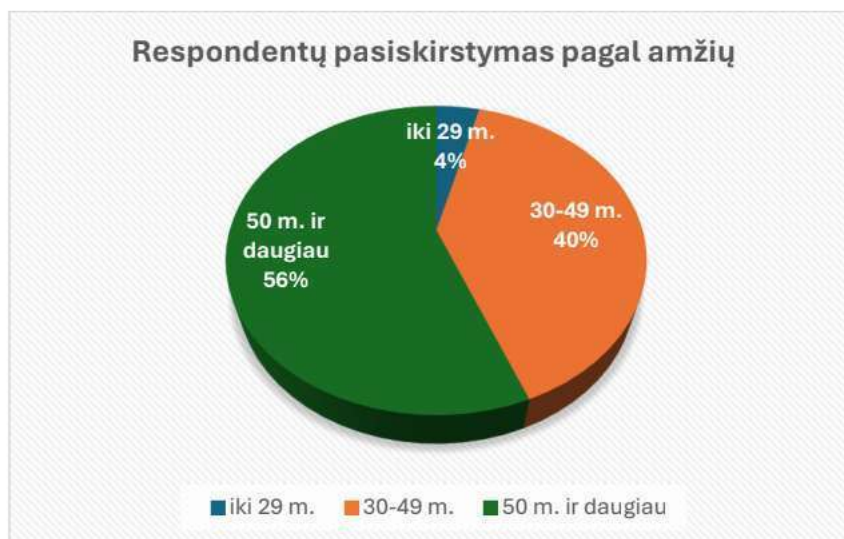
Darbuotojų pasiūlymai

Visiems bendradarbiams daugiau laiko praleisti kartu, aktyviau dalyvauti darbo renginiuose, prisidėti prie jų organizavimo.
Turi būti daugiau bendrystės ne tik tarp pavienių žmonių, bet visų skyrių ir darbuotojų.
Psichosocialine aplinka esu patenkinta

Siūlytina skyriaus susirinkime aptarti darbuotojų išdėstytus siūlymus.

PADALINYS: PARAMOS BENDRUOMENEI

Paramos bendruomenei skyriuje į anketos klausimus atsakė 7 vyrai ir 18 moterų (žr 4 pav.)

4 Pav. Respondentų pasiskirstymas pagal amžių

Šiame padalinyje didžiąją dalį apklaustųjų sudaro 50 metų ir vyresni respondentai. Vertinant pagal profesinio darbo patirtį – daugiausia iki 2 metų dirbantys darbuotojai (36 proc.).

Darbo reikalavimus apibūdina keletas klausimų. Jų atsakymų pasiskirstymas pateikiamas 16 lentelėje.

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo reikalavimai)

Skirtingos žmonių grupės (skirtingų SPC centro padalinių, institucijų atstovai) darbe iš manęs reikalauja atlikti suderinamus dalykus	Resp. skč.	Proc. (kai N=25)
Visada	17	68
Dažniausiai	5	20
Retai	2	8
Niekada	1	4
Man pavedamų užduočių terminai yra realūs		
Visada	22	88
Dažniausiai	2	8
Retai	1	4
Niekada	0	0
Man skirtas darbo užduotis spėju įvykdyti laiku		
Visada	21	84
Dažniausiai	4	16
Retai	0	0
Niekada	0	0
Savo darbo intensyvumą galiu reguliuoti		
Visada	9	36
Dažniausiai	14	56
Retai	1	4
Niekada	1	4
Iš vadovų gaunu aiškias ir suprantamas užduotis		
Visada	21	84
Dažniausiai	4	16
Retai	0	0
Niekada	0	0
Manau, kad šioje įstaigoje darbuotojai turiu galimybes tobulinti savo profesinius įgūdžius		
Sutinku	21	84
Iš dalies sutinku	4	16
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Į mano prašymus dėl darbo grafiko atsižvelgiama arba pateikiami paaiškinimai, alternatyvūs siūlymai		
Sutinku	24	96
Iš dalies sutinku	1	4
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Iš atsakymų galima spręsti, kad skyriuje yra subalansuotas darbo krūvis, darbuotojai gauna suprantamas užduotis ir gali jas tinkamai įvykdyti.

Darbo reikalavimų psichosocialinių rizikos veiksnių vertinimas pateikiamas 17 lentelėje.

17 lentelė

Darbo reikalavimus apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Reikalavimų, galimybių atlikti darbą atitikimas	3,2	Labai maža rizika	priimtina
Darbui atlikti skiriamas laikas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Darbo krūvis	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Darbo tempas	3,2	Labai maža rizika	priimtina
Vaidmens aiškumas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Mokymosi galimybių sudarymas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Įsitraukimas	3,9	Labai maža rizika	priimtina

Darbuotojai patiria stresą tada, kai jiems keliami darbo reikalavimai yra pernelyg dideli ir viršija jų gebėjimą tuos reikalavimus įvykdyti. Tiek labai aukšti, tiek labai žemi reikalavimai darbe yra susiję su menkesniu darbuotojų jaučiamu įsipareigojimu savo organizacijai ir mažesniu pasitenkinimu darbu. Dirbantiems žmonėms reikalingas optimalus darbo krūvis, kuris neviršija jų galimybių, bet kartu veikia kaip iššūkis ir nekelia nuobodulio. Bendras darbo reikalavimų grupės veiksnių vertinimas yra teigiamas. Tai pat paminėtina, kad darbuotojai kurių darbo patirtis iki 2 metų, nesusiduria su didesniais darbo reikalavimo iššūkiais lyginant su darbuotojais, kurių profesinio darbo patirtis ilgesnė. Susisteminti darbo reikalavimų veiksnių grupės rezultatai rodo priimtina rizikos lygį.

Darbo sąlygas apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 9, 11,12,15 klausimai. Atsakymų pasiskirstymas pateikiamas 18 lentelėje.

18 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo sąlygos)

Jaučiu, kad keitimasis pamainomis yra tolygus, kiek tai leidžia darbo specifika	Resp. skč.	Proc. (kai N=25)
Visada	8	32
Dažniausiai	8	32
Retai	0	0
Niekada	0	0
Neaktualu	9	
Darbuotojai supažindinti ir apmokyti, kaip elgtis užpuolimo, vagystės, sveikatos sutrikdymo atveju		
Sutinku	25	100

Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš jaučiu, kad darbdavys rūpinasi darbuotojų saugumu darbo vietoje		
Sutinku	24	96
Iš dalies sutinku	1	4
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Savo darbui atlikti turiu reikiamas priemones		
Sutinku	24	96
Iš dalies sutinku	1	4
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Atsakymai rodo, kad darbdavys pakankamai dėmesio skiria darbuotojų saugos darbo vietoje klausimams, rūpinasi jų aprūpinimu reikiamomis darbo priemonėmis. Apie tai byloja aukštas respondentų pritarimo procentas (96-100 proc.).

Darbo sąlygų psichosocialinių veiksnių rizikos reiškimosi lygiai pateikiami 19 lentelėje.

19 lentelė

Darbo sąlygas apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Pamainų tolygumas	3,7	Labai maža rizika	priimtina
Ilgūdžiai smurto prevencijai	4	Labai maža rizika	priimtina
Darbo sauga	3,96	Labai maža rizika	priimtina
Aprūpinimas priemonėmis	3,96	Labai maža rizika	priimtina

Respondentai išreiškia dominuojantį sutikimą į palankias darbo sąlygas. Darbo sąlygas apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizika yra priimtina.

Darbo turinį apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 16,17,19,20,21, 22, 25 klausimai. Apibendrinti atsakymai pateikiami 20 lentelėje.

20 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo turinys)

Galiu pasirinkti, kaip atlikti savo darbą	Resp. skč.	Proc. (kai N=25)
Sutinku	17	68
Iš dalies sutinku	7	28

Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	1	4
Galiu nuspręsti, kada daryti pertraukas		
Sutinku	13	52
Iš dalies sutinku	6	24
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	6	24
Darbuotojų pasiūlymai, iniciatyvos vertinamos rimtai		
Sutinku	18	72
Iš dalies sutinku	5	20
Iš dalies nesutinku	2	8
Nesutinku	0	0
Galiu pasirinkti užduočių atlikimo darbo metodus		
Sutinku	16	64
Iš dalies sutinku	6	24
Iš dalies nesutinku	3	12
Nesutinku	0	0
Aš esu patenkinta (-as) dėl savo atliekamo darbo pobūdžio		
Sutinku	23	92
Iš dalies sutinku	2	8
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš turiu pasirinkimą nuspręsti, ką man daryti darbe (pvz., kokia bus mano darbotvarkė)		
Sutinku	11	44
Iš dalies sutinku	8	32
Iš dalies nesutinku	2	8
Nesutinku	4	16
Mano darbas suteikia prasmės ir tikslo jausmą		
Sutinku	23	92
Iš dalies sutinku	2	8
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Darbo turinio veiksniai parodo darbuotojams suteikiamą sprendimų, susijusių su jų darbu, priėmimo galią, laisvę spręsti su darbu susijusius klausimus. Respondentai labiausiai išreiškė sutikimą dėl, jų manymu, rimtai vertinamų iniciatyvų, pasiūlymų. Tačiau galimybės daryti įtaką sprendžiant savo darbotvarkės klausimus, pertraukos darymo laiko klausimus kai kuriems iš atsakiusių yra labiau formalizuotos ir apibrėžtos. Analizuojant rezultatus, identifikuota, kad didesnė dalis respondentų išreiškusių nepritarimą, jog gali pasirinkti užduočių atlikimo metodus ar nuspręsti

dėl pertraukos darymo yra iki 2 metų darbo patirtį turintys darbuotojai. Šis faktas leidžia s[re]sti apie mentoriaus pagalbos būtinybę.

Darbo turinio psichosocialinių veiksnių rizikos reiškimosi lygiai pateikiami 21 lentelėje.

21 lentelė

Darbo turinį apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Įtaka darbo procesui	3,6	Labai maža rizika	priimtina
Galimybė kontroliuoti savo darbą	3,04	Labai maža rizika	priimtina
Iniciatyvų palaikymas ir skatinimas	3,6	Labai maža rizika	priimtina
Darbo dinamiškumas	3,5	Labai maža rizika	priimtina
Įsitraukimas	3,9	Labai maža rizika	priimtina
Sprendimų laisvė	3,04	Labai maža rizika	priimtina
Darbo prasmė	3,9	Labai maža rizika	priimtina

Darbo turiniu nusakomi darbo prasmės ir įvairovės aspektai. Rezultatai rodo aukščiausi išreikštą darbuotojų įsitraukimą ir darbo prasmę. Šioje kategorijoje rizika yra priimtina.

Darbo organizavimą apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 18, 23, 24, 26, 27 klausimai (žr. 22 lent.).

22 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo organizavimas)

	Resp. skč.	Proc. (kai N=25)
Turiu galimybes derinti darbą ir kitus asmens įsipareigojimus (pvz., šeimos, mokslo ir pan.)		
Sutinku	15	60
Iš dalies sutinku	5	20
Iš dalies nesutinku	4	16
Nesutinku	1	4
Manau, kad darbuotojai aiškiai supranta savo vaidmenį siekiant įstaigos tikslų		
Sutinku	21	84
Iš dalies sutinku	4	16
Iš dalies nesutinku	0	0

Nesutinku	0	0
Manau, kad ir po 2-jų metų dirbsiu šioje įstaigoje		
Sutinku	24	96
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	1	4
Manau, kad įstaiga suteikia pakankamai paskatų ir galimybių, leidžiančių darbuotojams augti ir tobulėti		
Sutinku	19	76
Iš dalies sutinku	6	24
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš didžiuojuosi savo darbu		
Sutinku	23	92
Iš dalies sutinku	2	8
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Ypač ryškus darbuotojų išreikštas sutikimas apie tai, jog jie mato savo karjeros perspektyvą šioje įstaigoje ir po 2 metų. Tai leidžia teigti, kad darbuotojai sieja su įstaiga savo karjerą ir profesinį augimą. Taip pat didelis sutikimo procentas (92 proc.) pripažįstančių, kad jie didžiuojasi savo darbu, kas rodo darbuotojų vidinę motyvaciją. Darbo organizavimo psichosocialinės rizikos vertinimas pateikiamas 23 lentelėje.

23 lentelė

Darbo organizavimą apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Darbo ir asmeninio gyvenimo dermė	3,36	Labai maža rizika	priimtina
Informuotumas	3,84	Labai maža rizika	priimtina
Susitelkimas į karjerą	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Vadovavimo kokybė	3,76	Labai maža rizika	priimtina
Pagarba	3,92	Labai maža rizika	priimtina

Darbo organizavimo psichosocialinių veiksnių rizika yra priimtina.

Darbuotojų santykius su kolegomis apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 28,29, 30,31,32,33,34,35,36,37,38,40 klausimai (žr. 24 lent.).

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (santykiai su kolegomis)

Šią organizaciją matau kaip bendruomenę, kurios dalis esu ir aš	Resp. skč.	Proc. (kai N=25)
Sutinku	23	92
Iš dalies sutinku	2	8
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Darbuotojams padėkojama už gerai atliktą darbą		
Sutinku	22	88
Iš dalies sutinku	2	8
Iš dalies nesutinku	1	0
Nesutinku	0	0
Darbuotojai darbo vietose nesijaučia vieniši – visuomet gali pabendrauti su kolegomis		
Sutinku	21	84
Iš dalies sutinku	4	16
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Sulaukiu palaikymo atlikdamas emociškai sunkias užduotis		
Visada	19	76
Dažniausiai	5	20
Retai	1	4
Niekada	0	0
Prireikęs pagalbos, galiu kreiptis į kolegas		
Visada	22	88
Dažniausiai	3	12
Retai	0	0
Niekada	0	0
Kolegos su manimi elgiasi draugiškai		
Visada	22	88
Dažniausiai	3	12
Retai	0	0
Niekada	0	0
Kaip prireikia, jaučiu savo skyriaus kolegų moralinį palaikymą		
Visada	22	88
Dažniausiai	3	12
Retai	0	0
Niekada	0	0
Jei darbinės užduotys pasidaro sudėtingos, man padeda kolegos		

Visada	21	84
Dažniausiai	3	12
Retai	0	0
Niekada	1	4
Mano kolegos gerai sutaria		
Sutinku	20	80
Iš dalies sutinku	4	16
Iš dalies nesutinku	1	4
Nesutinku	0	0
Kolegos darbe elgiasi pagarbiai ir etiškai		
Sutinku	21	84
Iš dalies sutinku	4	16
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Su savo kolegomis aš visada elgiuosi dalykiškai ir pagarbiai		
Sutinku	23	92
Iš dalies sutinku	2	8
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Savo skyriuje jaučiuosi pilnaverte komandos dalimi		
Sutinku	22	88
Iš dalies sutinku	3	12
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Respondentai savo pastangas kuriant santykius su kolegomis vertina teigiamai, jaučiasi pilnaverčiais savo įstaigoje. Svarbu yra tai, kad įstaigą mato kaip bendruomenę, kurios dalimi darbuotojai jaučiasi esą. Tai prisideda vystant lojalumo įstaigai jausmą bei atsakomybę ne tik už savo, bet ir visos komandos rezultatus.

Darbuotojų santykių su kolegomis psichosocialinės rizikos vertinimas pateikiamas 25 lentelėje.

25 lentelė

Darbuotojų santykius su kolegomis apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Įstaigos darbuotojų komandiškumas	3,92	Labai maža rizika	priimtina
Mandagumas	3,84	Labai maža rizika	priimtina
Vidinis atvirumas	3,84	Labai maža rizika	priimtina
Socialinė parama	3,72	Labai maža rizika	priimtina
Bendrystė	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Emocinis įsipareigojimas	3,88	Labai maža rizika	priimtina

Pasitikėjimas bendradarbiais	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Dalinimasis patirtimi	3,68	Labai maža rizika	priimtina
Pozityvus bendravimas	3,76	Labai maža rizika	priimtina
Etiškas kolegų elgesys	3,84	Labai maža rizika	priimtina
Mano pastangos santykių palaikyme	3,92	Labai maža rizika	priimtina
Skyriaus darbuotojų komandiškumas	3,88	Labai maža rizika	priimtina

Atsakymų suvestinė rodo, kad skyriuje vyrauja kolegiški santykiai. Darbuotojų pasitikėjimas vieni kitais, pagalba ir parama veikia kaip bičiulystės tinklas ir prevencinė perdegimo priemonė. Darbo santykių su kolegomis apibūdinančius veiksnių vertinimas rodo, kad rizika priimtina.

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančius veiksniai ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46 klausimai (žr. 26 lent.).

26 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (santykiai su vadovais)

Aš esu patenkintas įstaigoje teikiamomis naudomis	Resp. skč.	Proc. (kai N=25)
Sutinku	23	92
Iš dalies sutinku	2	8
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Reikiamu momentu darbuotojai jaučia vedėjo palaikymą ir paramą		
Visada	22	88
Dažniausiai	3	12
Retai	0	0
Niekada	0	0
Nesijaučiu vieniška (-as), nes žinau, kad galiu kreiptis į savo tiesioginį vadovą patarimo		
Visada	22	88
Dažniausiai	3	12
Retai	0	0
Niekada	0	0
Kai prireikia, jaučiu vedėjo padėtinimą		
Visada	22	88
Dažniausiai	2	8
Retai	1	4
Niekada	0	0
Kiliosios problemos tarp darbuotojų ir vedėjo visuomet būna išspręstos iki galo		
Visada	22	88
Dažniausiai	2	8

Retai	1	4
Niekada	0	0
Vedėjas skatina darbuotojų iniciatyvumą ir savarankiškumą		
Sutinku	22	88
Iš dalies sutinku	2	8
Iš dalies nesutinku	1	4
Nesutinku	0	0
Darbe iš vedėjo aš sulaukiu grįžtamojo ryšio		
Sutinku	22	88
Iš dalies sutinku	2	8
Iš dalies nesutinku	1	4
Nesutinku	0	0

Atsakymų pasiskirstymas rodo vadovybės pakankamai aukštą įsitraukimo į problemų sprendimą lygį, darbuotojų palaikymą. Didesnė bendradarbių ir vadovų parama leidžia prognozuoti geresnę psichologinę darbuotojų sveikatą, didesnę pasitenkinimą darbu ir įsipareigojimą savo darbo vietai.

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas pateikiamas 27 lent.

27 lentelė

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Darbdavio įsitraukimas kuriant darbo gerovę	3,92	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo palaikymas	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo atvirumas	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo įsitraukimas	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Konfliktų valdymo praktika	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo lyderystė	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo komunikacija	3,88	Labai maža rizika	priimtina

Rizikos reikšimosi lygis priimtinas.

28 lentelė

Darbuotojų pasiūlymai

Mažinti biurokratinės užduotis.
Ir toliau elgtis su kolegomis, taip, kaip mes norėtume, kad būtų elgiamasi su mumis.
Manau, kad nelengvas darbas turėtų būti ir gerai apmokamas, nebūtų nei perdegimo nei streso.
Siūlau dažniau rengti užsiėmimus, kurių metu kolegos turėtų galimybę dar geriau vieni kitus pažinti.

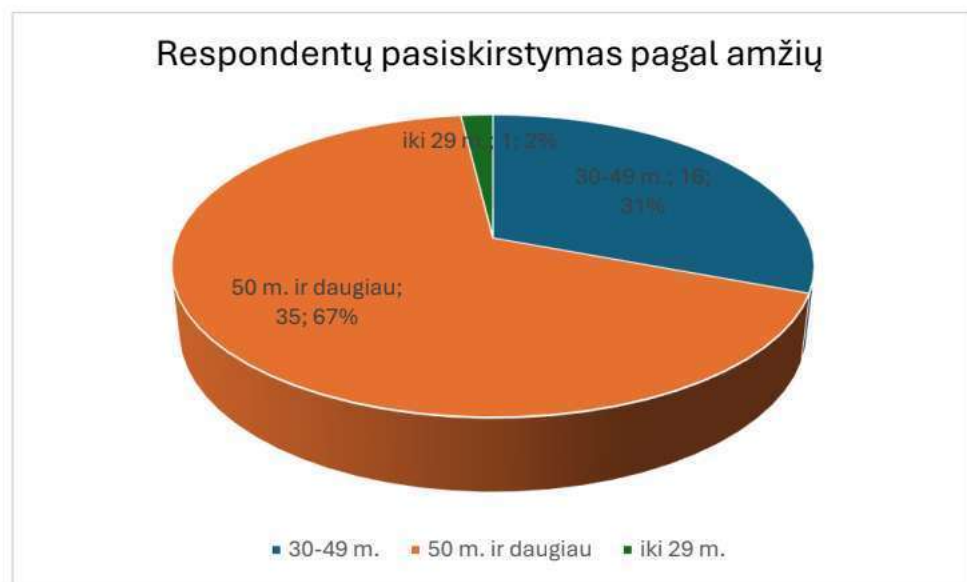
Norėtusi pokalbiu su psichologu. Emocinei būsenai gerinti. (Darbas su senyvo amžiaus klientais kartais išsekina.)

Su kolegomis dažniau susitikti nedarbinėje aplinkoje.

Siūlytina skyriaus susirinkime aptarti darbuotojų išdėstytus siūlymus. Jei konkrečių siūlymų bus nutarta nevykdyti, - paaiškinti darbuotojams priežastis.

PADALINYS: SOCIALINĖS GLOBOS

Socialinės globos skyrius gausias pagal respondentų skaičių. Jų tyrime dalyvavo 52 asmenys. Iš jų tyrime dalyvavo 1 vyras, visi kiti respondentai – moterys. Respondentų pasiskirstymas pagal amžių pateikiamas 5 paveikslėlyje.

5 Pav. Respondentų pasiskirstymas pagal amžių

Šioje apklaustųjų grupėje dominuoja vyresnio amžiaus, t.y. 50 metų ir daugiau respondentai. Tik vienas respondentas priskiriamas jaunimo grupei, t.y. yra iki 29 metų. Jo darbinė patirtis įmonėje taip pat yra trumpa – iki 2 metų. Iš viso šiame skyriuje dirbančių iki metų įstaigoje ir dalyvavusių tyrime yra 23 asmenys. Darbuotojų, kurių stažas siekia 10 metų ir daugiau yra 10. Respondentų, kurių profesinė patirtis nuo 5 iki 10 metų 8, o tokių, kurių profesinė patirtis nuo 2 iki 5 metų – 12. Tad galima teigti, jog dominuoja neseniai pradėję dirbti darbuotojai.

Darbo reikalavimus apibūdina 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14 klausimai. Jų atsakymų pasiskirstymas pateikiamas 29 lentelėje.

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo reikalavimai)

Skirtingos žmonių grupės (skirtingų SPC centro padalinių, institucijų atstovai) darbe iš manęs reikalauja atlikti suderinamus dalykus	Resp. skč.	Proc. (kai N=52)
Visada	31	59,62
Dažniausiai	14	26,92
Retai	5	9,62
Niekada	2	3,85
Man pavedamų užduočių terminai yra realūs		
Visada	42	80,77
Dažniausiai	10	19,23
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Man skirtas darbo užduotis spėju įvykdyti laiku		
Visada	42	80,77
Dažniausiai	11	21,15
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Savo darbo intensyvumą galiu reguliuoti		
Visada	29	55,77
Dažniausiai	9	17,31
Retai	1	1,92
Niekada	2	3,85
Iš vadovų gaunu aiškias ir suprantamas užduotis		
Visada	42	80,77
Dažniausiai	10	19,23
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Manu, kad šioje įstaigoje darbuotojai turi galimybes tobulinti savo profesinius įgūdžius		
Sutinku	42	80,77
Iš dalies sutinku	10	19,23
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Į mano prašymus dėl darbo grafiko atsižvelgiama arba pateikiami paaiškinimai, alternatyvūs siūlymai		
Sutinku	48	92,31
Iš dalies sutinku	4	7,69
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00

Šioje kategorijoje respondentai išreiškė aiškius sutikimus dėl daugelio klausimų. Paminėtini darbuotojams skiriami realūs terminai ir aiškios užduotys. Taip pat stipriai išreiškiamas pritarimas dėl

lankstaus darbo laiko organizavimo esant galimybėms. Paminėtini keli nesutikimai, kad skirtingos žmonių grupės reikalauja atlikti suderinamus dalykus. Duomenys rodo, kad juos išreiškė darbuotojai, kurie turi iki 2 metų profesinio darbo patirtį įstaigoje. Nors šio rodiklio imtis nedidelė, vi gi reikėtų atkreipti dėmesį į naujų darbuotojų socializacijos klausimą.

Darbo reikalavimų psichosocialinių rizikos veiksnių vertinimas pateikiamas 30 lentelėje.

30 lentelė

Darbo reikalavimus apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Reikalavimų, galimybių atlikti darbą atitikimas	3,3	Labai maža rizika	priimtina
Darbui atlikti skiriamas laikas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Darbo krūvis	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Darbo tempas	3,38	Labai maža rizika	priimtina
Vaidmens aiškumas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Mokymosi galimybių sudarymas	3,8	Labai maža rizika	priimtina
Įsitraukimas	3,9	Labai maža rizika	priimtina

Aukščiausius vertinimus surinko vaidmens aiškumas ir darbuotojų įsitraukimas. Vadinasi, darbo krūvis, darbui atlikti skirtas laikas yra paskirstomi tinkamai, darbuotojai turi sąlygas tobulėti, supranta ir yra pasirengę įgyvendinti jiems formuluojamas užduotis.

Susisteminti rezultatai rodo priimtina rizikos lygį.

Darbo sąlygas apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 9, 11,12,15 klausimai. Atsakymų pasiskirstymas pateikiamas 31 lentelėje.

31 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo sąlygos)

Jaučiu, kad keitimasis pamainomis yra tolygus, kiek tai leidžia darbo specifika	Resp. skč.	Proc. (kai N=52)
Visada	31	59,62
Dažniausiai	9	17,31
Retai	0	0,00
Niekada	1	1,92
Neaktualu	11	
Darbuotojai supažindinti ir apmokyti, kaip elgtis užpuolimo, vagystės, sveikatos sutrikdymo atveju		

Sutinku	49	94,23
Iš dalies sutinku	3	5,77
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Aš jaučiu, kad darbdavys rūpinasi darbuotojų saugumu darbo vietoje		
Sutinku	48	92,31
Iš dalies sutinku	4	7,69
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Savo darbui atlikti turiu reikiamas priemones		
Sutinku	50	96,15
Iš dalies sutinku	2	3,85
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Apklauso duomenys rodo, kad darbdavys rūpinasi darbo sauga, reikiamomis priemonėmis darbui atlikti, informuoja, supažindina su elgesio modeliais, kurie svarbūs incidento atvejais.

Darbo sąlygų psichosocialinių veiksnių rizikos reikšimosi lygiai pateikiami 32 lentelėje.

32 lentelė

Darbo sąlygas apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Pamainų tolygumas	3,65	Labai maža rizika	priimtina
Igūdžiai smurto prevencijai	3,94	Labai maža rizika	priimtina
Darbo sauga	3,92	Labai maža rizika	priimtina
Aprūpinimas priemonėmis	3,96	Labai maža rizika	priimtina

Darbo sąlygas apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizika yra priimtina.

Darbo turinį apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 16,17,19,20,21, 22, 25 klausimai. Apibendrinti atsakymai pateikiami 33 lentelėje.

33 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo turinys)

Galiu pasirinkti, kaip atlikti savo darbą	Resp. skč.	Proc. (kai N=52)
Sutinku	39	75,00
Iš dalies sutinku	13	25,00
Iš dalies nesutinku	0	0,00

Nesutinku	0	0,00
Galiu nuspręsti, kada daryti pertraukas		
Sutinku	31	59,62
Iš dalies sutinku	13	25,00
Iš dalies nesutinku	3	5,77
Nesutinku	5	9,62
Darbuotojų pasiūlymai, iniciatyvos vertinamos rimtai		
Sutinku	41	78,85
Iš dalies sutinku	9	17,31
Iš dalies nesutinku	2	3,85
Nesutinku	0	0,00
Galiu pasirinkti užduočių atlikimo darbo metodus		
Sutinku	37	71,15
Iš dalies sutinku	14	26,92
Iš dalies nesutinku	1	1,92
Nesutinku	0	0,00
Aš esu patenkinta (-as) dėl savo atliekamo darbo pobūdžio		
Sutinku	49	94,23
Iš dalies sutinku	3	5,77
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Aš turiu pasirinkimą nuspręsti, ką man daryti darbe (pvz., kokia bus mano darbotvarkė)		
Sutinku	27	51,92
Iš dalies sutinku	20	38,46
Iš dalies nesutinku	1	1,92
Nesutinku	4	7,69
Mano darbas suteikia prasmės ir tikslo jausmą		
Sutinku	48	92,31
Iš dalies sutinku	4	7,69
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00

Didžiausią sutikimą respondentai išreiškė darbo prasmės jausmui, kas leidžia teigti, kad darbuotojai yra motyvuoti, atsakingai žiūrintys į darbą ir suprantantys jo rezultatų svarbą, o kartu ir įstaigos misiją. Pasitaikantys atsakymai, išreiškiantys nesutikimą į tam tikrus darbo turinio kokybės klausimus demografiniu požiūriu sistemiskai respondentų apibrėžti neįgalino: prastai 1-2 balais įvertinę respondentai tai ir tie, kurių darbo stažas iki 2 metų, ir tie, kurių virš 5 metų.

Darbo turinio psichosocialinių veiksnių rizikos reikšimosi lygiai pateikiami 34 lentelėje.

Darbo turinį apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Įtaka darbo procesui	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Galimybė kontroliuoti savo darbą	3,35	Labai maža rizika	priimtina
Iniciatyvų palaikymas ir skatinimas	3,79	Labai maža rizika	priimtina
Darbo dinamiškumas	3,69	Labai maža rizika	priimtina
Įsitraukimas	3,94	Labai maža rizika	priimtina
Sprendimų laisvė	3,35	Labai maža rizika	priimtina
Darbo prasmė	3,92	Labai maža rizika	priimtina

Rezultatai rodo aukščiausi išreikštą darbuotojų įsitraukimą ir darbo prasmę. Šioje kategorijoje rizika yra priimtina.

Darbo organizavimą apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 18, 23, 24, 26, 27 klausimai (žr. 35 lent.).

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo organizavimas)

	Resp. skč.	Proc. (kai N=52)
Turiu galimybes derinti darbą ir kitus asmens įsipareigojimus (pvz., šeimos, mokslo ir pan.)		
Sutinku	34	65,38
Iš dalies sutinku	14	26,92
Iš dalies nesutinku	3	5,77
Nesutinku	1	1,92
Manau, kad darbuotojai aiškiai supranta savo vaidmenį siekiant įstaigos tikslų		
Sutinku	47	90,38
Iš dalies sutinku	4	7,69
Iš dalies nesutinku	1	1,92
Nesutinku	0	0
Manau, kad ir po 2-jų metų dirbsiu šioje įstaigoje		
Sutinku	42	80,77

Iš dalies sutinku	10	19,23
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Manau, kad įstaiga suteikia pakankamai paskatų ir galimybių, leidžiančių darbuotojams augti ir tobulėti		
Sutinku	40	76,92
Iš dalies sutinku	9	17,31
Iš dalies nesutinku	2	3,85
Nesutinku	1	1,92
Aš didžiuojuosi savo darbu		
Sutinku	50	96,15
Iš dalies sutinku	2	3,85
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00

Darbo organizavimą apibūdinantys veiksniai respondentų vertinami labai palankiai. Į juos respondentų pritarimas svyruoja nuo 65,38 iki 96,15 proc. Rezultatas pagrįstai leidžia teigti, kad darbuotojai ne tik gerai jaučiasi įstaigoje, skyriuje, bet darbdavio pastangos darbuotojų tobulėjimu, etikos ir pozityvios įstaigos kultūros puoselėjimu darbuotojų lieka įvertintos.

Darbo organizavimo psichosocialinės rizikos vertinimas pateikiamas 36 lentelėje.

36 lentelė

Darbo organizavimą apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Darbo ir asmeninio gyvenimo dermė	3,56	Labai maža rizika	priimtina
Informuotumas	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Susitelkimas į karjerą	3,81	Labai maža rizika	priimtina
Vadovavimo kokybė	3,73	Labai maža rizika	priimtina
Pagarba	3,96	Labai maža rizika	priimtina

Darbo organizavimo psichosocialinių veiksnių rizika yra priimtina.

Darbuotojų santykius su kolegomis apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 28,29, 30,31,32,33,34,35,36,37,38,40 klausimai (žr. 37 lent.).

37 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (santykiai su kolegomis)

Šią organizaciją matau kaip bendruomenę, kurios dalis esu ir aš	Resp. skč.	Proc. (kai N=52)
Sutinku	49	94,23

Iš dalies sutinku	3	5,77
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Darbuotojams padėkojama už gerai atliktą darbą		
Sutinku	49	94,23
Iš dalies sutinku	3	5,77
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Darbuotojai darbo vietose nesijaučia vieniši – visuomet gali pabendrauti su kolegomis		
Sutinku	47	90,38
Iš dalies sutinku	5	9,62
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Sulaukiu palaikymo atlikdamas emociškai sunkias užduotis		
Visada	41	78,85
Dažniausiai	11	21,15
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Prireikus pagalbos, galiu kreiptis į kolegas		
Visada	45	86,54
Dažniausiai	7	13,46
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Kolegos su manimi elgiasi draugiškai		
Visada	43	82,69
Dažniausiai	9	17,31
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Kaip prireikia, jaučiu savo skyriaus kolegų moralinį palaikymą		
Visada	40	76,92
Dažniausiai	12	23,08
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Jei darbinės užduotys pasidaro sudėtingos, man padeda kolegos		
Visada	39	75,00
Dažniausiai	12	23,08
Retai	1	1,92
Niekada	0	0,00
Mano kolegos gerai sutaria		
Sutinku	41	78,85

Iš dalies sutinku	10	19,23
Iš dalies nesutinku	1	1,92
Nesutinku	0	0,00
Kolegos darbe elgiasi pagarbiai ir etiškai		
Sutinku	45	86,54
Iš dalies sutinku	7	13,46
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Su savo kolegomis aš visada elgiuosi dalykiškai ir pagarbiai		
Sutinku	41	78,85
Iš dalies sutinku	1	1,92
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Savo skyriuje jaučiuosi pilnaverte komandos dalimi		
Sutinku	41	78,85
Iš dalies sutinku	1	1,92
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00

Respondentų atsakymai rodo stiprų kolektyviškumo jausmą, paramą vienas kitam, kas padeda formuoti sveikus santykius skyriuje ir įstaigoje. Paminėtina, kad santykiai su kolegomis pirmiausia atsiskleidžia kaip paties asmens gebėjimai komunikuoti, bendradarbiauti. Darbas dažniausiai yra susijęs su santykiais, todėl socialinių santykių kokybė organizacijoje gali būti išskirta kaip atskira su darbuotojų gerove ir palankia darbo aplinka susijusių veiksnių grupė.

Darbuotojų santykių su kolegomis psichosocialinės rizikos vertinimas pateikiamas 38 lentelėje.
38 lentelė

Darbuotojų santykius su kolegomis apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Įstaigos darbuotojų komandiškumas	3,94	Labai maža rizika	priimtina
Mandagumas	3,94	Labai maža rizika	priimtina
Vidinis atvirumas	3,90	Labai maža rizika	priimtina
Socialinė parama	3,79	Labai maža rizika	priimtina
Bendrystė	3,87	Labai maža rizika	priimtina
Emocinis įsipareigojimas	3,83	Labai maža rizika	priimtina
Pasitikėjimas bendradarbiais	3,77	Labai maža rizika	priimtina
Dalinimasis patirtimi	3,73	Labai maža rizika	priimtina
Pozityvus bendravimas	3,77	Labai maža rizika	priimtina

Etiškas kolegų elgesys	3,87	Labai maža rizika	priimtina
Mano pastangos santykių palaikyme	3,98	Labai maža rizika	priimtina
Skyriaus darbuotojų komandiškumas	3,98	Labai maža rizika	priimtina

Darbo santykių su kolegomis apibūdinančius veiksnių vertinimas rodo, kad rizika priimtina.

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančius veiksniai ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46 klausimai (žr. 39 lent).

39 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (santykiai su vadovais)

Aš esu patenkintas įstaigoje teikiamomis naudomis	Resp. skč.	Proc. (kai N=52)
Sutinku	46	88,46
Iš dalies sutinku	6	11,54
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Reikiamu momentu darbuotojai jaučia vedėjo palaikymą ir paramą		
Visada	47	90,38
Dažniausiai	5	9,62
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Nesijaučiu vieniška (-as), nes žinau, kad galiu kreiptis į savo tiesioginį vadovą patarimo		
Visada	45	86,54
Dažniausiai	5	9,62
Retai	2	3,85
Niekada	0	0,00
Kai prireikia, jaučiu vedėjo padrąsinimą		
Visada	46	88,46
Dažniausiai	6	11,54
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Kilusios problemos tarp darbuotojų ir vedėjo visuomet būna išspręstos iki galo		
Visada	46	88,46
Dažniausiai	6	11,54
Retai	0	0,00
Niekada	0	0,00
Vedėjas skatina darbuotojų iniciatyvumą ir savarankiškumą		
Sutinku	49	94,23

Iš dalies sutinku	3	5,77
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	0	0,00
Darbe iš vedėjo aš sulaukiu grįžtamojo ryšio		
Sutinku	48	92,31
Iš dalies sutinku	3	5,77
Iš dalies nesutinku	0	0,00
Nesutinku	1	1,92

Didžioji respondentų dauguma išreiškė tvirtą pritarimą teiginiams, demonstruodama pozityvius santykius su tiesioginiu vadovu. Tiesa, vienas iš respondentų (dirbantis iki 2 metų) visiškai nepritarė atgalinio ryšio gavimui, kas byloja kad grįžtamasis ryšys tinkami galimai neveikia arba tai gali būti nuokrypio klaida (pvz., pildydamas susimaišė, nesuprato klausimo), kadangi toks atsakymas tėra vienas. Kiti gi atsakymai į tą patį klausimą atsakė pilnu pritarimu (92,31 proc). Sistemiskai tiesioginio vadovo santykis su darbuotojais vertinamas teigimai, kadangi didelė dalis respondentų sutinka, kad vadovas skatina jų iniciatyvas, palaiko esant sudėtingoms situacijoms, skatina darbuotojų savarankiškumą ir problemų išsprendimą iki galo.

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas pateikiamas 40 lent.

40 lentelė

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Darbdavio įsitraukimas kuriant darbo gerovę	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo palaikymas	3,90	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo atvirumas	3,87	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo įsitraukimas	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Konfliktų valdymo praktika	3,88	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo lyderystė	3,94	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo komunikacija	3,88	Labai maža rizika	priimtina

Rizikos reikšimosi lygis priimtinas.

41 lentelė

Darbuotojų pasiūlymai

Daugiau bendrų veiklų vienijančių visą kolektyvą.
Pokalbiai, patarimas, paskatinimai
Mokymai apie konfidencialumą ir etišką bendravimą darbo vietoje.
Daryti darbe pertraukėles
Daugiau bendravimo.
Draugiškas bendravimas, supratimas, padrąšinimas

Skatinti atvirą bendravimą
Daugiau organizuoti specialių mokymų skatinti darbuotojus įtraukti į visus procesus, kurti palankią ir saugią aplinką
Būti labiau vieningomis.
Kai pavaduoti tenka žmogų ir važiuoti iš vieno galo į kitą, niekas už kurą nekompensuoja, tai reikėtų tokio aplinkos pagerinimo. Ačū
Meditacija, kvėpavimo pratimai.
Norėčiau, kad pravesių kolektyvinius mokymus gyvai darbo kolektyve psichologine tema.
Daugiau bendrauti
Reiktų atsižvelgti į darbuotojų darbo ir pareigų specifiką.
Sąžiningesnių metinių vertinimų.

Siūlytina skyriaus susirinkime aptarti darbuotojų išdėstytus siūlymus. Jei konkrečių siūlymų bus nutarta nevykdyti, - paaiškinti darbuotojams priežastis.

PREIGYBĖS NEJEINANČIOS Į ADMINISTRACIJOS SUDĖTĮ

Pareigybės, kurios neįeina į administracijos sudėtį yra numatytos įstaigos organizacinėje sistemoje ir jas sudaro 4 darbuotojai. Iš jų 3 moterys ir 1 vyras. Moterų priskiriamų šiai tiriamųjų darbuotojų grupei yra 50 metų ir daugiau. Dominuoja profesinio darbo stažas iki 2 metų. Neaprašomi tie rezultatai, kurie leidžia identifikuoti respondento asmenybę (anketa anonimiška).

Darbo reikalavimus apibūdina 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14 klausimai. Jų atsakymų pasiskirstymas pateikiamas 42 lentelėje.

42 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo reikalavimai)

Skirtingos žmonių grupės (skirtingų SPC centro padalinių, institucijų atstovai) darbe iš manęs reikalauja atlikti suderinamus dalykus	Resp. skč.	Proc. (kai N=4)
Visada	2	50
Dažniausiai	2	50
Retai	0	0
Niekada	0	0
Man pavedamų užduočių terminai yra realūs		
Visada	2	50
Dažniausiai	2	50
Retai	0	0
Niekada	0	0
Man skirtas darbo užduotis spėju įvykdyti laiku		
Visada	4	100
Dažniausiai	0	0
Retai	0	0

Niekada	0	0
Savo darbo intensyvumą galiu reguliuoti		
Visada	2	50
Dažniausiai	2	50
Retai	0	0
Niekada	0	0
Iš vadovų gaunu aiškias ir suprantamas užduotis		
Visada	3	75
Dažniausiai	1	25
Retai	0	0
Niekada	0	0
Manu, kad šioje įstaigoje darbuotojai turi galimybes tobulinti savo profesinius įgūdžius		
Sutinku	2	50
Iš dalies sutinku	2	50
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Į mano prašymus dėl darbo grafiko atsižvelgiama arba pateikiami paaiškinimai, alternatyvūs siūlymai		
Sutinku	4	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Šioje kategorijoje respondantai išreiškė aiškius sutikimus dėl daugelio klausimų.

Darbo reikalavimų psichosocialinių rizikos veiksnių vertinimas pateikiamas 43 lentelėje.

43 lentelė

Darbo reikalavimus apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Reikalavimų, galimybių atlikti darbą atitikimas	3,5	Labai maža rizika	priimtina
Darbui atlikti skiriamas laikas	3,5	Labai maža rizika	priimtina
Darbo krūvis	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Darbo tempas	3,5	Labai maža rizika	priimtina
Vaidmens aiškumas	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Mokymosi galimybių sudarymas	3,5	Labai maža rizika	priimtina

Isitraukimas	4,0	Labai maža rizika	priimtina
--------------	-----	-------------------	-----------

Susisteminti rezultatai rodo priimtina rizikos lygį.

Darbo sąlygas apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 9, 11,12,15 klausimai. Atsakymų pasiskirstymas pateikiamas 44 lentelėje.

44 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo sąlygos)

Jaučiu, kad keitimasis pamainomis yra tolygus, kiek tai leidžia darbo specifiška	Resp. skč.	Proc. (kai N=4)
Visada	1	
Dažniausiai		
Retai		
Niekada		
Neaktualu	3	
Darbuotojai supažindinti ir apmokyti, kaip elgtis užpuolimo, vagystės, sveikatos sutrikdymo atveju		
Sutinku	4	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš jaučiu, kad darbdavys rūpinasi darbuotojų saugumu darbo vietoje		
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	1	25
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Savo darbui atlikti turiu reikiamas priemones		
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	1	25
Nesutinku	0	0

Darbo sąlygų psichosocialinių veiksnių rizikos reiškimosi lygiai pateikiami 45 lentelėje.

45 lentelė

Darbo sąlygas apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Pamainų tolygumas	4,0	Labai maža rizika	priimtina

Igūdžiai smurto prevencijai	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Darbo sauga	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Aprūpinimas priemonėmis	3,5	Labai maža rizika	priimtina

Susisteminti rezultatai rodo priimtina rizikos lygį.

Darbo turinį apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 16,17,19,20,21, 22, 25 klausimai. Apibendrinti atsakymai pateikiami 46 lentelėje.

46 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo turinys)

Galiu pasirinkti, kaip atlikti savo darbą	Resp. skč.	Proc. (kai N=4)
Sutinku	4	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Galiu nuspręsti, kada daryti pertraukas		
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	1	25
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Darbuotojų pasiūlymai, iniciatyvos vertinamos rimtai		
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	1	25
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Galiu pasirinkti užduočių atlikimo darbo metodus		
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	1	25
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš esu patenkinta (-as) dėl savo atliekamo darbo pobūdžio		
Sutinku	4	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš turiu pasirinkimą nuspręsti, ką man daryti darbe (pvz., kokia bus mano darbotvarkė)		
Sutinku	4	100

Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Mano darbas suteikia prasmės ir tikslo jausmą		
Sutinku	4	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Darbo turinio psichosocialinių veiksnių rizikos reiškimosi lygiai pateikiami 47 lentelėje.

47 lentelė

Darbo turinį apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Įtaka darbo procesui	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Galimybė kontroliuoti savo darbą	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Iniciatyvų palaikymas ir skatinimas	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Darbo dinamiškumas	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Įsitraukimas	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Sprendimų laisvė	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Darbo prasmė	4,0	Labai maža rizika	priimtina

Rezultatai rodo aukščiausi išreikštą darbuotojų įsitraukimą ir darbo prasmę. Šioje kategorijoje rizika yra priimtina.

Darbo organizavimą apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 18, 23, 24, 26, 27 klausimai (žr. 48 lent.).

48 lentelė

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (darbo organizavimas)

Turiu galimybes derinti darbą ir kitus asmens įsipareigojimus (pvz., šeimos, mokslo ir pan.)	Resp. skč.	Proc. (kai N=4)
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	1	25
Iš dalies nesutinku	0	0

Nesutinku	0	0
Manau, kad darbuotojai aiškiai supranta savo vaidmenį siekiant įstaigos tikslų		
Sutinku	2	50
Iš dalies sutinku	2	50
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Manau, kad ir po 2-jų metų dirbsiu šioje įstaigoje		
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	1	25
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Manau, kad įstaiga suteikia pakankamai paskatų ir galimybių, leidžiančių darbuotojams augti ir tobulėti		
Sutinku	1	25
Iš dalies sutinku	3	75
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Aš didžiuojuosi savo darbu		
Sutinku	4	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Darbo organizavimą apibūdinantys veiksniai respondentų vertinami labai palankiai. Darbo organizavimo psichosocialinės rizikos vertinimas pateikiamas 49 lentelėje.

49 lentelė

Darbo organizavimą apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Darbo ir asmeninio gyvenimo dermė	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Informuotumas	3,5	Labai maža rizika	priimtina
Susitelkimas į karjerą	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Vadovavimo kokybė	3,25	Labai maža rizika	priimtina
Pagarba	4,0	Labai maža rizika	priimtina

Darbo organizavimo psichosocialinių veiksnių rizika yra priimtina.

Darbuotojų santykius su kolegomis apibūdinančius veiksnius ir jų pasireiškimą atliepia klausimyno 28,29, 30,31,32,33,34,35,36,37,38,40 klausimai (žr. 50 lent.).

Respondentų atsakymų pasiskirstymas pagal klausimus (santykiai su kolegomis)

Šią organizaciją matau kaip bendruomenę, kurios dalis esu ir aš	Resp. skč.	Proc. (kai N=4)
Sutinku	2	50
Iš dalies sutinku	2	50
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Darbuotojams padėkojama už gerai atliktą darbą		
Sutinku	4	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Darbuotojai darbo vietose nesijaučia vieniši – visuomet gali pabendrauti su kolegomis		
Sutinku	4	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Sulaukiu palaikymo atlikdamas emociškai sunkias užduotis		
Visada	3	75
Dažniausiai	1	25
Retai	0	0
Niekada	0	0
Prireikus pagalbos, galiu kreiptis į kolegas		
Visada	4	100
Dažniausiai	0	0
Retai	0	0
Niekada	0	0
Kolegos su manimi elgiasi draugiškai		
Visada	4	100
Dažniausiai	0	0
Retai	0	0
Niekada	0	0
Kaip prireikia, jaučiu savo skyriaus kolegų moralinį palaikymą		
Visada	4	100
Dažniausiai	0	0
Retai	0	0
Niekada	0	0

Jei darbinės užduotys pasidaro sudėtingos, man padeda kolegos		
Visada	3	75
Dažniausiai	1	25
Retai	0	0
Niekada	0	0
Mano kolegos gerai sutaria		
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	1	25
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Kolegos darbe elgiasi pagarbiai ir etiškai		
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	1	25
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Su savo kolegomis aš visada elgiuosi dalykiškai ir pagarbiai		
Sutinku	3	75
Iš dalies sutinku	1	25
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0
Savo skyriuje jaučiuosi pilnaverte komandos dalimi		
Sutinku	4	100
Iš dalies sutinku	0	0
Iš dalies nesutinku	0	0
Nesutinku	0	0

Darbuotojų santykių su kolegomis psichosocialinės rizikos vertinimas pateikiamas 51 lentelėje.

51 lentelė

Darbuotojų santykius su kolegomis apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Įstaigos darbuotojų komandiškumas	3,5	Labai maža rizika	priimtina
Mandagumas	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Vidinis atvirumas	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Socialinė parama	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Bendrystė	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Emocinis įsipareigojimas	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Pasitikėjimas bendradarbiais	4,0	Labai maža rizika	priimtina

Dalinimasis patirtimi	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Pozityvus bendravimas	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Etiškas kolegų elgesys	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Mano pastangos santykių palaikyme	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Skyriaus darbuotojų komandiškumas	4,0	Labai maža rizika	priimtina

Darbo santykių su kolegomis apibūdinančius veiksnių vertinimas rodo, kad rizika priimtina.

52 lentelė

Darbuotojų santykius su vadovais apibūdinančių psichosocialinių veiksnių rizikos vertinimas

Tiriamasis objektas/veiksny	Balo vidurkis	Rizikos dydžio vertinimas	Rizika
Darbdavio įsitraukimas kuriant darbo gerovę	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo palaikymas	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo atvirumas	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo įsitraukimas	4,0	Labai maža rizika	priimtina
Konfliktų valdymo praktika	3,5	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo lyderystė	3,75	Labai maža rizika	priimtina
Tiesioginio vadovo komunikacija	3,75	Labai maža rizika	priimtina

Rizikos reikšimosi lygis priimtinas.

53 lentelė

Darbuotojų pasiūlymai

Norėčiau, kad būtų greičiau išsprendžiamos problemos iškilusios darbe.
Spręsti ir aptarti visiems kartu iškilusias problemas

Siūlytina skyriaus susirinkime aptarti darbuotojų išdėstytus siūlymus. Jei konkrečių siūlymų bus nutarta nevykdyti, - paaiškinti darbuotojams priežastis.

Rekomendacijos:

1. Ugdyti darbuotojus ir skatinti juos keistis gerąja praktine patirtimi, stiprinant pasitikėjimą savo jėgomis, atvirumą išbandant įvairesnius darbo metodus, skatinti metodines konsultacijas darbo planavimo klausimais, efektyviai išnaudojant skyriaus turimus resursus ir specialistų žinias. Vystyti mentorystės praktiką, aiškiai apibrėžiant lūkesčius ir tikslus, keliamus mentoriui.

2. Vystyti efektyvią vidinę komunikaciją, kad darbuotojai suprastų sprendimų priėmimo kontekstą ir priežastis. Tai padėtų užtikrinti aktyvesnis darbuotojų įtraukimas į sprendimų priėmimą, pokalbiai su darbuotojais ypač tais atvejais, kai sprendimai liečia juos asmeniškai.